

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Slechta_Vladimir-Ten_ktery_jde_druhy.PDB

PDB Name: Slechta_Vladimir-Ten_ktery_jde_
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 11.12.2005
Modification Date: 11.12.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

AUTOR JE DRZITELEM ZLATEHO ANTIGE '92
PSANO K PETISTEMU VYROCI OBJEVENI AMERIKY

Vladimir Slechta

Ten, který jde druhý

Bylo krátce před polednem, když jsem v dalece spatřil tabor na Zlute sede rece. Opatrne jsem složil na zem krosnu, celní pasek, který mi ji přidržel na zadech, byl provlhlý potem a pokroucený. Otáčením hlavy jsem se snažil rozhybat ztuhlou šíjí.

Zvltná krajina byla porostlá vysokou travou a řídce ozivována skupinkami stromů. K jedné z nich jsem dovlekl krosnu, vyndal vysíláčku, zapnul ji a oznámil: "Jsem na dohled." Odpovědělo mi mlčení; operační důstojník si možná na chvíli odběhl.

Vytáhl jsem od pasu sekerku a usekl z nízkého kere několik větví. Slo to špatně, tomahawk byl z mizerné oceli, lacině zboží s dymkou v hlavici a s troubelí v topurku, hodil se nanejvýš tak k rozbíjení hlav, ale ne k sekání dřeva.

Z krosny jsem ještě vytáhl polní lahev, bránu přes rameno s pemikanem a s nejdůležitějšími věcmi, pak jsem ji i s vysíláčkou zamaskoval - jestli se mi podaří splnit úkol, zamířím rovnou na sever, domů. Treba mě po těch letech žena a děti ještě poznají.

Proslulé veze tábora na Zlute sede rece se podobaly zdobeným nohám nabytku v kreolských usedlostech, ale tohle přirovnání nevystihovalo jejich mohutnost. Ty stavby byly prostě obrovské, jako by někdo na chladicí veze atomové elektrárny posadil koule odpovídajících rozměrů a tak pokračoval nahoru, kde se zhruba v polovině dalšího prvku veze ztratily v mlze, která v tomhle kraji stále zakrývala oblohu se sluncem a hvězdami. Podle uskupení stavby se dalo soudit, že spodní rotační paraboloidy skutečně nějaký čas jako chladicí veze sloužily.

Zastavil jsem se před branou tábora. Po její pravé straně čel masivní totemový kul. Rozpraskané dřevo nebylo omalované, jednotlivá vytesaná zvířata už zčásti ztratila působení nevlnivého počasí své tvary, a hromový pták na hlavici se rovněž utápel ve vsudyprítomném oparu. Po stranách brány se táhla palisáda ze železobetonových sloupů, byla tam však jen z důvodu zduraznění vstupu do tábora, protože na každé straně po několika desítkách kroků končila. Do napájeďla vlevo od brány vytekal z mosazné trubky pramínek vody.

Naklonil jsem se nad napájeďlo a prohlížel si svou vlastní tvar. Obličej nemládeho, nestareho muže, oramovaný dlouhými neupravenými vlasy s spleteným orlím perem za pravým uchem, pokryty krátkými vousy, které si možná už brzo vytrhám pinzetou vyrobenou z lastury ricní škeble. Spinavě hnědé vlasy a vousy měly téměř stejnou barvu jako pokožka; tyto neutrální odstíny vznikly po stovkách let trvajícím mísení všemožných ras.

V zrcadle hladiny jsem ještě viděl nahrdelek z velkých barevných kamenu, nahe paze s mnoha naramky, z nichž některé jsem nosil pro ozdobu a jiné sloužily jako plátidlo. Pod vestou z hunate kožesiny sanového psa se skrývala dvaadvacítká terčovnice, zbran vhodná tak pro dítě, jenže tahle měla v hrotu každého z projektilů kapicku rtuti. Jinak moji výstroj doplňovaly už jen legginy, zdobené na svecích konskými zíněmi, bederní rousky a pár oslapaných mokasinů.

Jak jsem se tak zhlízel v napájeďle, orlí pero za mým uchem promluvílo:

"Timmy, dej si pozor na dva Čechovy na shromáždovacím prostranství, snaž se jim vyhnout."

Hlas byl roztreseny a vubec se mi nelibil, tak nepovedomy, jak zaznam vlastního hlasu byva. I kdyby nekdo stal vedle mne, neslyšel by nic, lebecní kost přenasela vibrace z bandáže brku přímo do vnitřního ucha.

Prošel jsem branou nikoli jako bezejmenny. Teď už jsem měl jméno, které znělo Ten, který jde druhý.

Ulice, do nichž jsem vstoupil, byly jako meandry vodního toku, tu široké, jinde úzké a rychlé. Tabor na Zlute sedě rece byl rozhodně výjimečný, nepodobal se stavbám pueblů, ani splácáným sídlům na severu, ale vznikal z větší části naraz podle zastavovacího plánu, vytvořeného spickovým architektem. Protože stál na křižovatce kultur, měly domy, ať malíčké zemnice nebo obrovské ubytovací bloky, rozličné tvary - byly zde vigvány z neomitnutých cihel, dlouhé domy ze dřeva, skla a oceli i typy z tonovaného betonu. Vše pokrývaly stylizované znaky obrázkového písma. Nekde tam se skrývala i galerie naivního realismu, kterou jsem si moc přál navštívit.

Tabor zvůcel jako podrážděné vosí hnízdo. Bojovníci, opesali i jedoucí na nízkých koních, houfy ujetých dětí i vyrostků, tiché ženy zahalené v navajských přikryvkách, ti všichni spechali jedním směrem a já se loudal za nimi. Shromáždovací prostranství bylo rozlehlé, tvaru zubatého čtverce, uprostřed horel taborový oheň. Jezdci přejížděli sem a tam, nazi, pokrytí tlustou vrstvou tuku a pomalováni červenou a modrou, barvami Pawdanu. Na hlavách měli slavnostní čelenky s mnoha pery nebo vlci masky, strleli do vzduchu z rucnic a mávali pestře omalovanými válečnými kyji. "Dnes je dobrý den pro umírání!" volali.

Osada na Zlute sedě rece vysílala další bojovníky proti sousednímu kmeni Wichigu. Mne se to netýkalo. Z ukrytu za ramenem, na němž se sušila čerstvě stázená volská kuze, jsem konečně spatřil dva další, kterých se to netýkalo rovněž. Čecrowové.

Stáli před nalevnou, opírali se o dlouhé hlavní předovky, vysocí, stihlí, temně hnědí. Oba oblečení do zaprášených, původně snad bílých bavlněných kosil, bederních zasterek z vyrudlého kalika a vysokých mokasinů nad kolena, jejich svalnatá stehna se černě leskla v rozptýleném světle. Hlavy měli vyholené až na hunaté ostrůvky skalpových kadeří. Pohrdlivě se usmívali a rozhlíželi se, čím by se pobavili.

Nebyť varováni, byl bych prošel kolem nich. Pochopil jsem, co se stalo v předchozím case: odhadli ve mne cizince bez přátel v tomto táboře, začali mě provokovat a urážet. Taková situace primocare vedla k boji o život.

Přemyslel jsem, co dál, a prohlížel si strakaté koníky barevných jezdců.

Všichni ti závodní rychlonozí bezcí a trpělivi svalnatí tahouni, vyslechtení krasavci i zparchantele herky se během pár staletí smísili do jediného plemene, které nejlepe odpovídalo prostředí a způsobu života. Tak jako my všichni. Možná že to takhle někdo zarídil, někdo, kdo se postaral o obnovení výzkouseného a osvědčeného modelu společnosti, včetně symbolu a rituálu.

Byly samozřejmě i výjimky. Například Čecrowové z jižních horských pouští, potomci potomku Africanu, přilís hrdi na svou temnou plet, než aby nehledali partnery jen mezi sebou.

"Timmy," zabručelo mi za uchem, "naš člověk bydlí dlan a tři prsty od rohu Myvali a Krocán. A vážně ti radím, dej pozor na ty dva černé cahouny."

Myvali žijí zpravidla na severu - opatrně jsem se propletal vnitřními ulicemi, až jsem narazil na červené myvalí tlapoty, chytil se jich, a když je zkrízily žluté krocán stopy, odpocítl jsem osm vchodu.

Dlan a tři prsty. Netušil jsem, kdo zavedl tenhle idiotský způsob počítání, nejspíš ten, který používá jmén Nanobozho, Manitou, Rabbit, Watanka, ale má i jina. A tak jsem se teď musel vyjadřovat i já, i když umím z paměti resit parciální derivace a integrály třetího stupně.

Dvěrní otvor nebyl nicím zakrytý, podobně jako většina vstupu v tábore.

Malebně jsem se do něj poskládal, oči oslepené světlem cezeným skrz sedou pokličku ležící nad krajinou, a nazdarbuh jsem řekl: "Zdravím te, Bezce z Cariboo. Přinasím ti pozdrav a poselství!"

"Vejdí, poutníku," pozval mě zevnitř ženský hlas.

Bezce z Cariboo detailně odpovídal popisu. Mohutný, svalnatý, krátce ostříhaný a bezvousý. Masivní celisti mu opticky zvetsovaly hlavu, takže se paradoxně podobal prerostlému dítěti. Na sobě měl platěné kalhoty, tedy nikoli legginy a bederní zasterky, kožená vestička odhalovala hluboké jizvy v prsních svalech, pozůstatky Slunečního tance. Tyto jizvy vzniknou, když si chlapec necha kůži i masem provléci remeny, jež jsou na opačné straně uvazány ke Slunečnímu kulu, a tak dlouho sebou trhá, až se od kulu odtrhne.

Teprve pak je přijat mezi dospělé bojovníky.

"Posad se," pokynul mi Bezce z Cariboo, "a řekni svou zprávu."

Zustal jsem stat. "Me jmeno je Ten, který jde druhy. Prinasi ti pozdrav od tveho pribuzneho Dve stuzky. Zada te o laskavost."

V Bezcove tvári se nepohnul ani sval. Za mými zády opet promluvila žena:
"Dve stuzky, sachem z White-Face- Rocku!" zasyčela. "Prisel jsi mi odvest muze?"

Vstoupila do meho zorneho pole oblecena nikoli do obvyklych zenskyh satu, ale do muzske haleny, zdobene nekolika radami trasni, sahajici ji tesne nad kolena; bosa nohy mela dost pohledne. Nespletene vlasy rozdelovala pesinka uprostred, odhadl jsem ji na petatricet let. Porad byla velmi hezka. Bezec z Cariboo nemohl mit obycejnou zenu.

Zalozila si ruce na prsou, prsty pravicky ji vklouzly do roztriznuteho pruramku pod levym ramenem a neco tam uchopily, nejspis rukojet vrhaciho noze. Zmocnilo se me zdeseni, ale nikoli z tech dvou: bandaz za mým uchem se opet rozechvela.

Tentokrat zadna slova, nikdo nic nekomentoval, pouze jeden z mých naramku vysilal stav meho organismu v predesle budoucnosti, stav ohrozeni.

Zvyseni adrenalinu v krvi a napeti ve svalech.

Temer dvojnásobna tepova frekvence oproti normalu.

Zrychleny dech.

Pokles tlaku krve v tepne.

Tam nekde vpředu, ve svete, který už nenastane, jsem bojoval, krvacel, umíral.

Ruzne toniny pipani a tikani se slily do jednoho nerozlisitelneho zvuku.
Trvalo to jen chvili a pak to razem skoncil. Bud jsem zemrel, nebo predesla varianta odeznela.

Me pocity se mi promitly do tvare, Bezec i jeho žena si me udivene prohlizeli. Dosedl jsem na nabizenou zidli ze smrkoveho dreva, omluvne se usmal a skrtl nehtem o orli pero. "Prominte, prave jsem poslouchal spatne zpravy."

"Prines nam caj, Kridlo, a usedni s nami," kyvl Bezec z Cariboo na zenu a pak se zasklebil na mne: "Slysel jsem, ze White-Face-Rock vyplnili Checrowove. Slysel jsem, ze nektere jeho obyvatel upekli na pomalyh ohnich, jine stahli z kuze a nechali umirat na rozpalenych skalach. Tohle vsechno jsem slysel."

Vysmal jsem se mu. "Ne, tohles neslysel, pouze sis to upenlive pral!"

Vedel stejne dobre jako ja, ze pueblo White-Face-Rock bylo bez pouziti tezkyh kanonu prakticky nedobytné. A vyrobit vetsi kalibr nez triasedesat bylo z a k a z a n o , porusovalo by to rovnovahu mezi jednotlivymi kmeny, a ostatne - prilis dokonale zbrane zmensovaly pozitek z boje a radost z vitezstvi.

Bezec se stale jeste sklebil, ale tentokrat smířlive a ulicnický. "Pamatuji si te z Rocku, kamarade, z doby, kdy jsme zacinali. Rikali ti tusim Hribe.

Byval jsi perfektni stredni utocnik, i kdyz na to sotva mas postavu. Tak povidej, co ode mne chce sachem? Osedlame kone a vyrazime?"

"Dve stuzky od tebe chce jen laskavost, opravdu, jen informaci. Prys byl pri tom, kdyz k vychodnimu pobrezí dorazily tri koraby, tri velke cluny se vzdutymi plachtami, na nichz byl tento znak." A nakreslil jsem prstem na desku stolu imaginarni kruh, do nehoz byly vetknuty rohy čtyř rovnostrannych trojuhelniku uskupenych do tvaru krize:

/OBR/

Bezec z Cariboo se na mne dlouze zadival a pak zaseptal: "Je pravda, ze jsem ted pobýval na vychodnim pobrezí, Hribe, ale o necem takovem jsem neslysel."

Naklonil jsem se pres stul a rekl mu do obliceje: "Sachemove z White-Face-Rocku se pri Tanci duchu uvedli do transu a nahledli do budoucnosti. Ty vis, ze znaji budoucnost, avsak nikoli zpusob, jakym se uskutečni. Nejde o ty cluny a jejich vzdute plachty. Odmysli si je, stejne jako legendy o bilem Kukuricnem bohu z vychodu. Hledame ty bile lidi, kteří prisli pres more. Pomez nam, prosim."

Kridlo pred nas polozila porcelanove salky s cajem a prisedla. "Tak mu to rekni," pronesla ponure, "oni se to stejne

dozvi."

"Tedy, Hribe, bile lidi, o kterych mluvis, jsem videl u vychodnich Rosageu.

Nepripluli na korabech, ale na vraku hnanem bludnymi proudy, o kterych byli presvedceni, ze je vedou k okraji plocheho sveta. Ten vysoky cernovlasý muz s bílou pokožkou, o kterého ti nejspíš jde, byl zasazen těžkým vzduchem a ve chvíli, kdy jsem s ním mluvil, měl silně poškozené plíce. Rosageové je dobře přijali, avšak zapomněli je upozornit na nebezpečí hnane větrem po planích. Myslím, že v této chvíli již nežije. Je mi to líto, Hribe."

Ale já jsem mu nedal pokoj. "Byla s ním bílá žena?"

"Ano, mladá žena, které přenechal kone, když přechali před těžkým vzduchem... Byl to muž, jakého bych si pral mít za přítele."

Pili jsme čaj a přemýšleli o svých věcech. Memu protejsku se náhle zajiskřilo v očích. "Jsem hlupák," řekl. "Jakže teď zní tvoje jméno? Ten, který jde druhý? Tak se vám to přece podarilo!"

Vytrhl jsem si orlí pero i s chomáčkem vlasu a podal je přes stůl. "Už to nepotřebuju. Ten, který šel první, zemřel."

Bezec z Cariboo odmotával bandáž. "Víš, než jsem odesel z Rocku, pracoval jsem se Solomonem Konskou tváří právě na tomhle, na přenosu informací do minulosti pomocí částic s nadsvětelnou rychlostí. Takže ty -"

"Ano, White-Face-Rock nemohl vyslat větší oddíl, bylo by to příliš nebezpečné.

Vysíláme jenom my, kteří máme zkušenosti z terénu, a každý dostal takovouhle věčičku, která umožňuje ve chvíli, kdy nastane komplikace, vybrat příznivější variantu skutečnosti."

Hovořil jsem a Bezec si zatím okouzleně prohlížel lamelovou strukturu přijímače ultravioletných částic.

"Prošel jsem Prerii psounu se šluky těžkého vzduchu. Překonal jsem nárazníkové pásmo mezi Pawdany a Wichigy, kteří vykopali válečné sekery, skryval jsem se před tlupami migrujících Čecrowů. Vyhybal jsem se medvědům a pumám, nepřetržitým hladem v důsledku letošního králičího moru. Hledal jsem cestu v bazénách kolem přítoku Zlaté řeky a nakonec jsem to dokázal téměř napoprvé," odříkával jsem s patricií hrdosti. "Teprve při vstupu do tábora jsem se dostal do nesnází, podal jsem sobě zprávu a vyhnul se nebezpečí, dříve než nastalo."

"Jaký má ta věc dosah?"

"Tři sta metrů v prostoru a necelou hodinu v čase. Nevylučuju, že šachemové mají k dispozici vykonnější zařízení."

"A minulé varianty dějů?"

"Nejakou dobu trvají obě skutečnosti soubežně, tvrdil mi Konská tvář, potom ta původní odezní, zmizí... Musím jít." Vstal jsem. "Podám zprávu a tím končí i má úloha. Jen pro vaši informaci: důležitá je ta bílá žena, tu je třeba chránit. Nosi v brise dítě, budoucího mesiase. Za třicet let, řekli šachemové, dosáhne tento člověk zastavení regulačních bojů mezi jednotlivými kmeny. Půda bude znovu obdělávána a země hustě osídlena. Z množství vyjdou nadaní jedinci, kteří objeví nové zdroje energie. Expanze ke vzdáleným světům bude pokračovat -"

"Vy!" zajela Křídlo zcela nečekaně. "Vy se svou expanzí, vy, kteří si myslíte, že umícháte jadernou fúzi v kotlíku nad ohněm z krávkového trusu!"

Vy, kteří se nepřestanete snažit o to své čisté využití atomové energie, dokud nám všem zase nezačne odpadávat maso od kostí! Podívejte se na oblohu nad táborem, ta věčná mlha je vašim dilem. Stejně tak šluky těžkého vzduchu a možná i letošní králičí mor. Uvedomte si konečně, že expanze skončila ve chvíli, kdy poslední galon ropy proletěl výfukem nějaké pitomé mašiny!"

Ta žena měla pravdu, ale nelíbilo se mi, že toho věděla tolik. Řekl jsem se sklopenýma očima: "Jsem jen pesák, ženo."

Z radosti nad snadným splněním úkolu jsem se zapomněl vyptat na podrobnosti a Křídlo si toho všimla: "A ještě přesnou adresu, aby ses náhodou nemusel vracet. Chceš přece znát adresu?" Mluvila už tisejí, ale svěrepy vyrazil ji neopouštěl. "Rosageské východní pobřeží, vesnice náčelníka jménem Zpívající oblak."

Pokynul jsem jim na znamení díku a vyšel do Myvalí ulice. Slavnost skončila. Nazi bojovníci odjízdeli, v řadě za sebou, k jiné bráně, než kterou jsem do tábora vesel. Svírali stíty, ostupy, pusky a luky, nezvykle tísí, stejně jako spalir po obou stranách cesty. Jen dusot neokovaných kopyt se hluse vznášel k nízkému nebi, které v tu chvíli vypadalo jako spodek desky stolu nějakých obrů.

Co nejrychleji pryč! bzúcelo mi v hlavě. Pak jsem si vzpomněl na galerii naivních realistů a uvedomil si, že jestli teď

odejdu z tabora, už se nikdy nevrátím a ty obrazy si neprohlednu. Otočil jsem se a vrátil se zpět.

Neusel jsem ani třicet kroku, když jsem se s nimi téměř srazil. Dlouhé hlavní rifle nesli opřené o prava ramena a prsty obemýkali kresadlové zamky. Pod černou kuzi na lících se jim vlnily celisti, jak v ústech prehazovali zvyklí gumu.

"Helou, kamarádku," oslovil mě ten vyšší Čecrow. "Kdepak ses nám schovával?"

Nebyl jsem dost opatrný, všiml si mě na náměstí a celou tu dobu mě hledali. Vlacným pohybem jsem zvedl ruku ke svému nahrdelníku a stiskl jeden z kamenu. Snažil jsem se mluvit pomalu a zřetelně:

"Timmy, bílí lidé, které hledáme, jsou na východním pobřeží v jedné rošageské vesnici. Více o nich bude vědět náčelník Zpivající oblak. Upaluj z tabora, a jestli potkáš dva vysoké Čecrowy, strilej bez varování!"

Oba Čecrowové se mi divili přes levé rameno a že rtu jim neměl prezíravý úsměv. "Rozumíš mě, M'Bwazu?" řekl ten menší. "Tento člověk trpí! Co myslíš, M'Bwazu, neměli bychom mu pomoci, aby se netrapil?"

Ritual, kterým je obětí přesvědčována, že je skutečně obětí, měl zázity a propracovaný do podrobnosti. Nebylo třeba nechat proběhnout všechny jeho fáze.

Odvysílal jsem zprávu zhruba do chvíle, kdy jsem hledal Myvali ulici. Ocitl jsem se ve slepém rameni řeky času, ze kterého se právě začala ztrácet voda a za chvíli zanikne. Ve skutečnosti se nikdy nesetkám s Bezcem z Cariboo, ani s jeho ženou.

Za poslední dva roky, které jsem znovu strávil ve White-Face-Rocku, jsem vysel ze cviku, ale pořád mám sancí. Pravou rukou pomalu a okazale sahnu pro tomahawk, levickou pak tasím terčovnicí, už jednou mi tenhle trik vysel. A ještě zprávu, ještě pár slov, která po mně zůstanou:

"Timmy, zkusím to udelat jako tenkrát v Sonore. Když se mi postestí, dobehnu do galerie a budu si prohlížet ty obrazy, dokud se nezačnou rozplyvat a s nimi já i celý svět kolem."

* (1992)